

Wat is armoede?

Infolunch ELZ Waasland
6/10/2023

MENS MOGEN ZIJN
WEDERZIJD'S RESPECT

ARMOEDE BESTRIJDEN
GROEP VORMEN
INSPRAAK

NETWERKEN
VRIENDSCHAP
LEREN VAN ELKAAR
LAGE DREMPEL
RECHTEN KRIJGEN
LOTGENOTEN
VERTROUWEN
NIEUWE KANSEN
PARTICIPATIE
ACTIE
CULTUUR
VOEDSELONDERSTEUNING
SOLIDARITEIT
SAMEN
WELKOM
BETROKKEHEID
VERHAAL DOEN
ACTIEF LUISTEREN
VRIJWILLIGERS
ONTMOETING
GETUIGEN
BELEIDSBEINVLOEDING
OPENHEID
VOEDSELONDERSTEUNING
VERHAAL DOEN
ACTIEF LUISTEREN
GETUIGEN

“Alles wat je voor mij doet,
maar niet met mij.
Doe je tegen mij.”

Wie zijn we? Wat doen we?

Een kansarmoedewerking
gedragen door een
tachtigtal vrijwilligers
en 2 beroepskrachten.

In dialoog - afspraken

- Het gaat niet over gelijk halen.
- Wij vertellen ervaringen en onze beleving hierbij.
- Deze beleving moet je niet in vraag stellen, want wat je voelt is eigen voor de persoon.
- We moeten willen leren van elkaar. Je mag alles vragen, maar passen mag.
- Wat gezegd wordt in de groep, blijft in de groep.
- De deelnemers zijn verantwoordelijk voor eigen leerproces.

Op de agenda:

1. armoede, een schematische voorstelling
2. armoedecijfers
3. schaarste en stress
4. referentiekader – missing link
5. de stressweg
6. ruimte voor vragen

Wat is armoede?

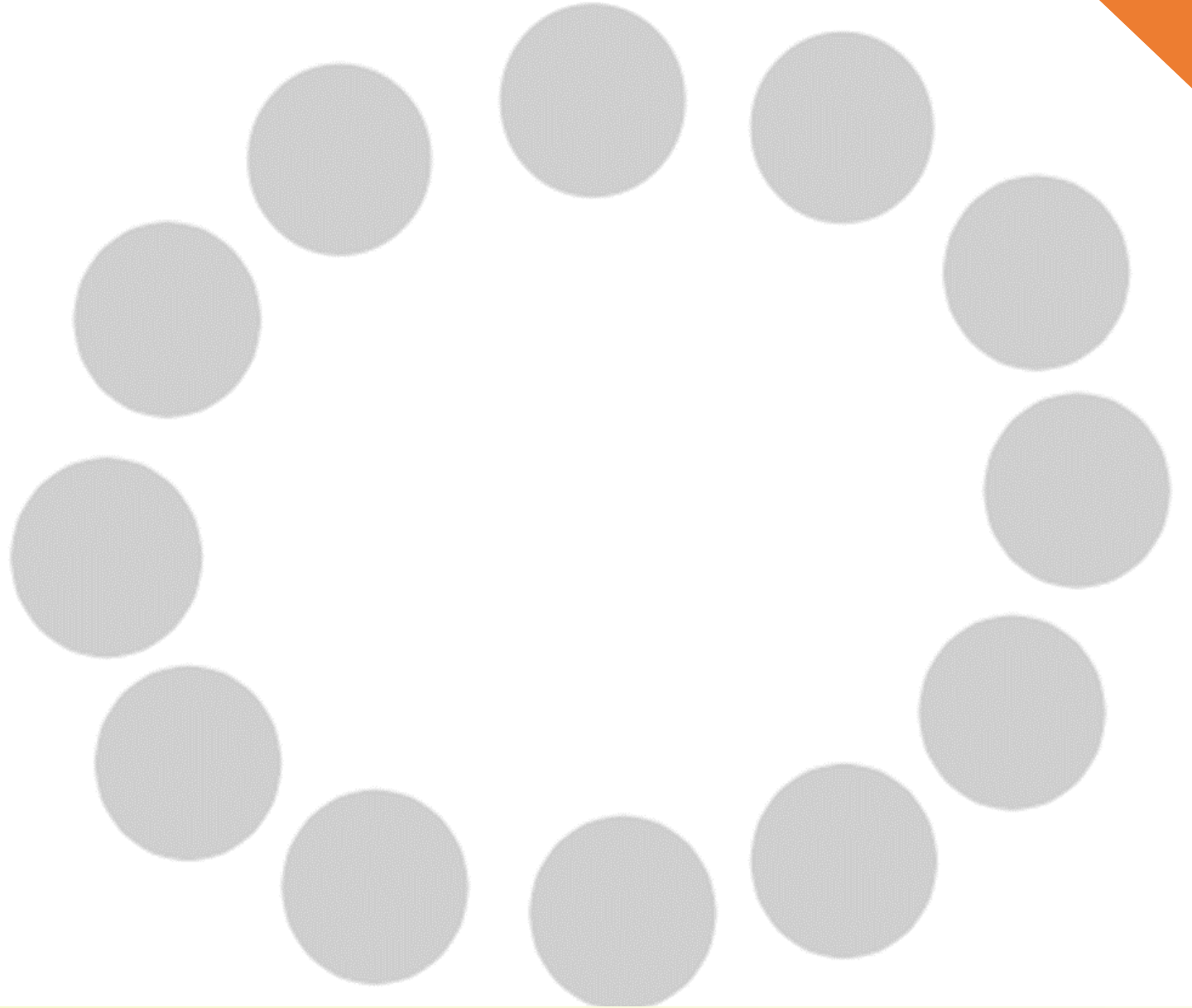
Arm Vlaanderen: <https://www.youtube.com/watch?v=h2GSQd9bC0Q>

Armoede:
Een schematische
voorstelling

Buitenkant van armoede

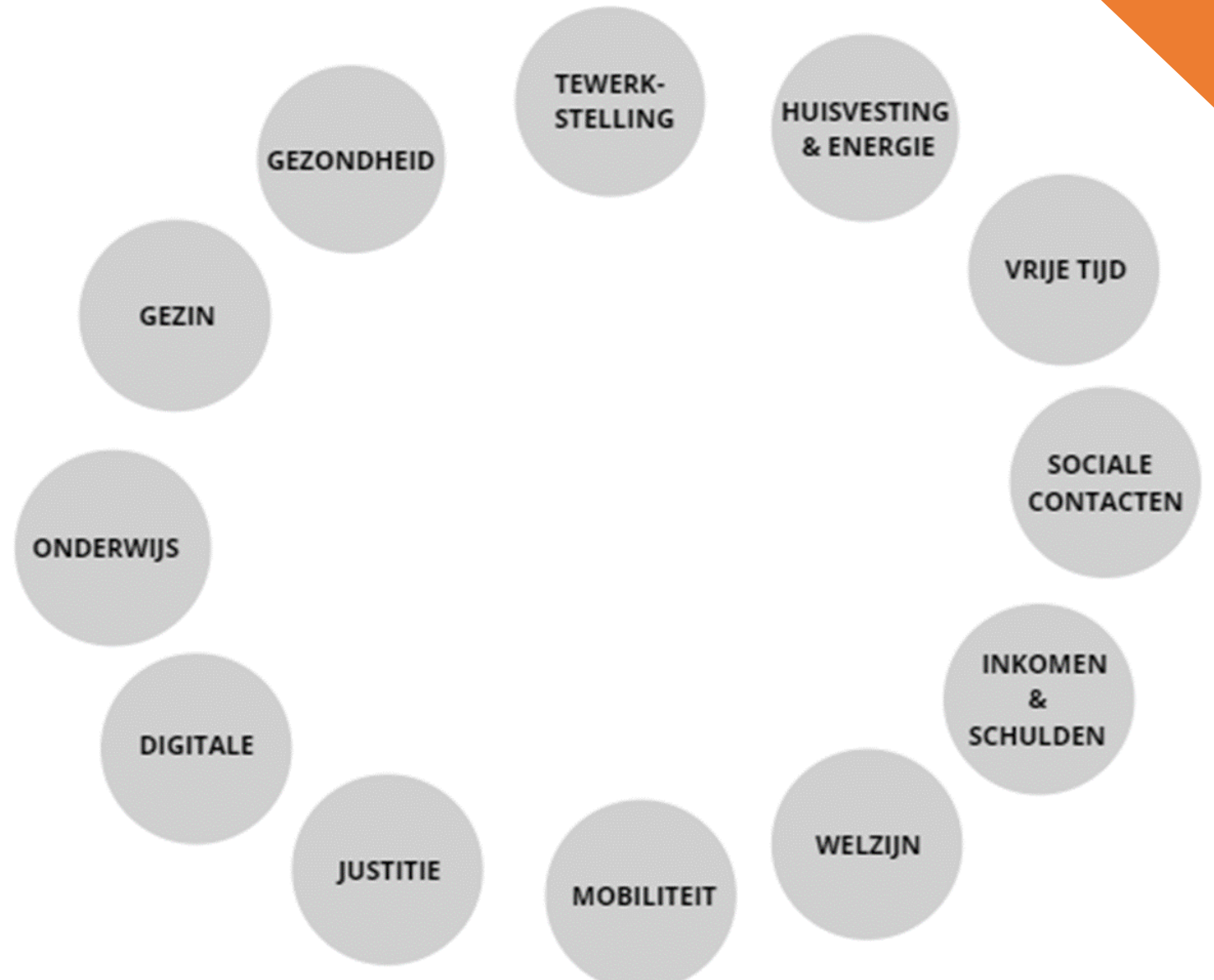
Armoede gaat over
uitsluiting op
verschillende
levensdomeinen

Buitenkant van armoede

Armoede gaat over
uitsluiting op
verschillende
levensdomeinen

Armoede gaat over de
toegankelijkheid van
onze samenleving

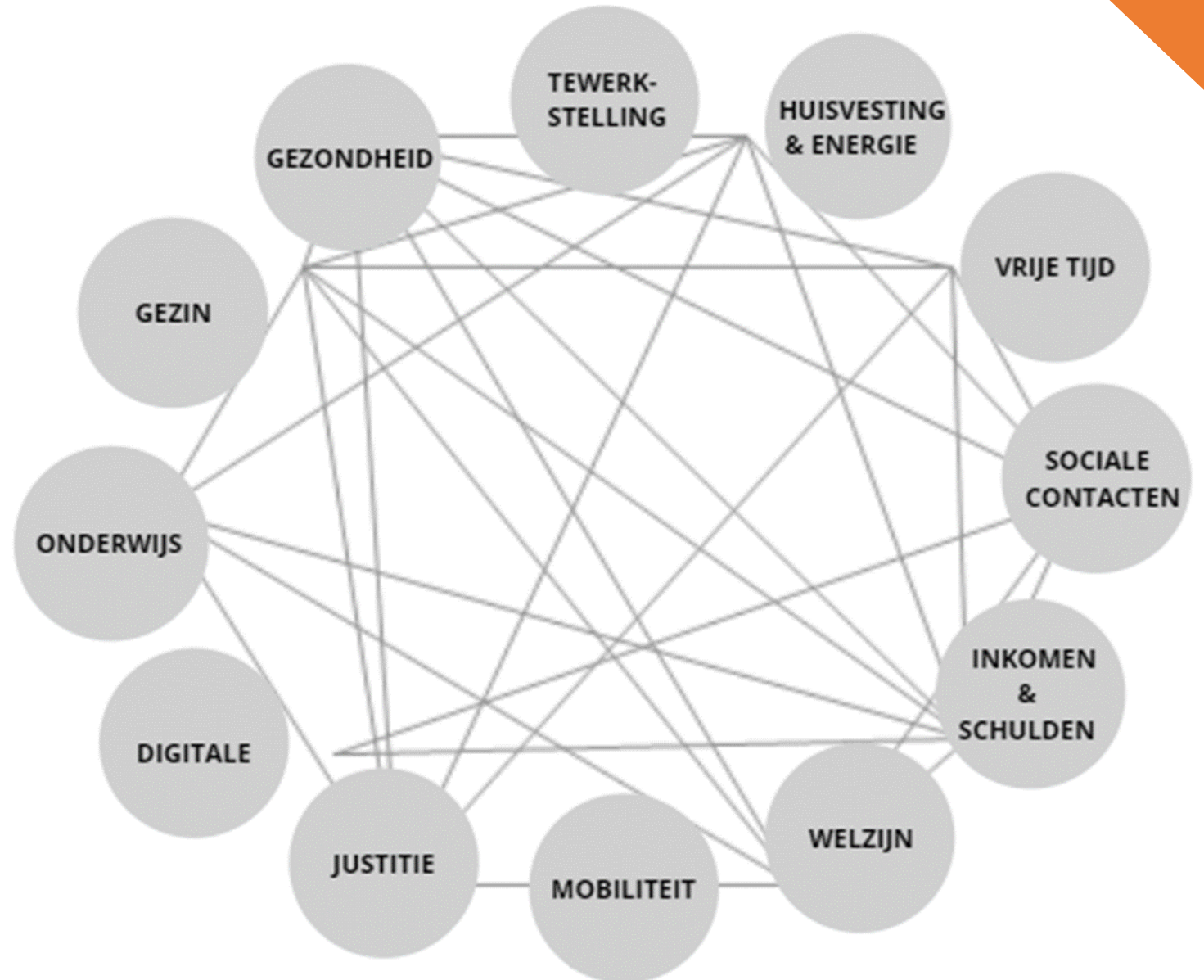

Verwevenheid van armoede

armoede gaat over het op elkaar inspelen van al die verschillende domeinen
(meestal negatief!)

deze verwevenheid vormt geen vangnet *(eerder een net waar je in vastplakt en zeker geen hangmat!)*

van oorzaak – gevolg denken naar de vicieuze cirkel

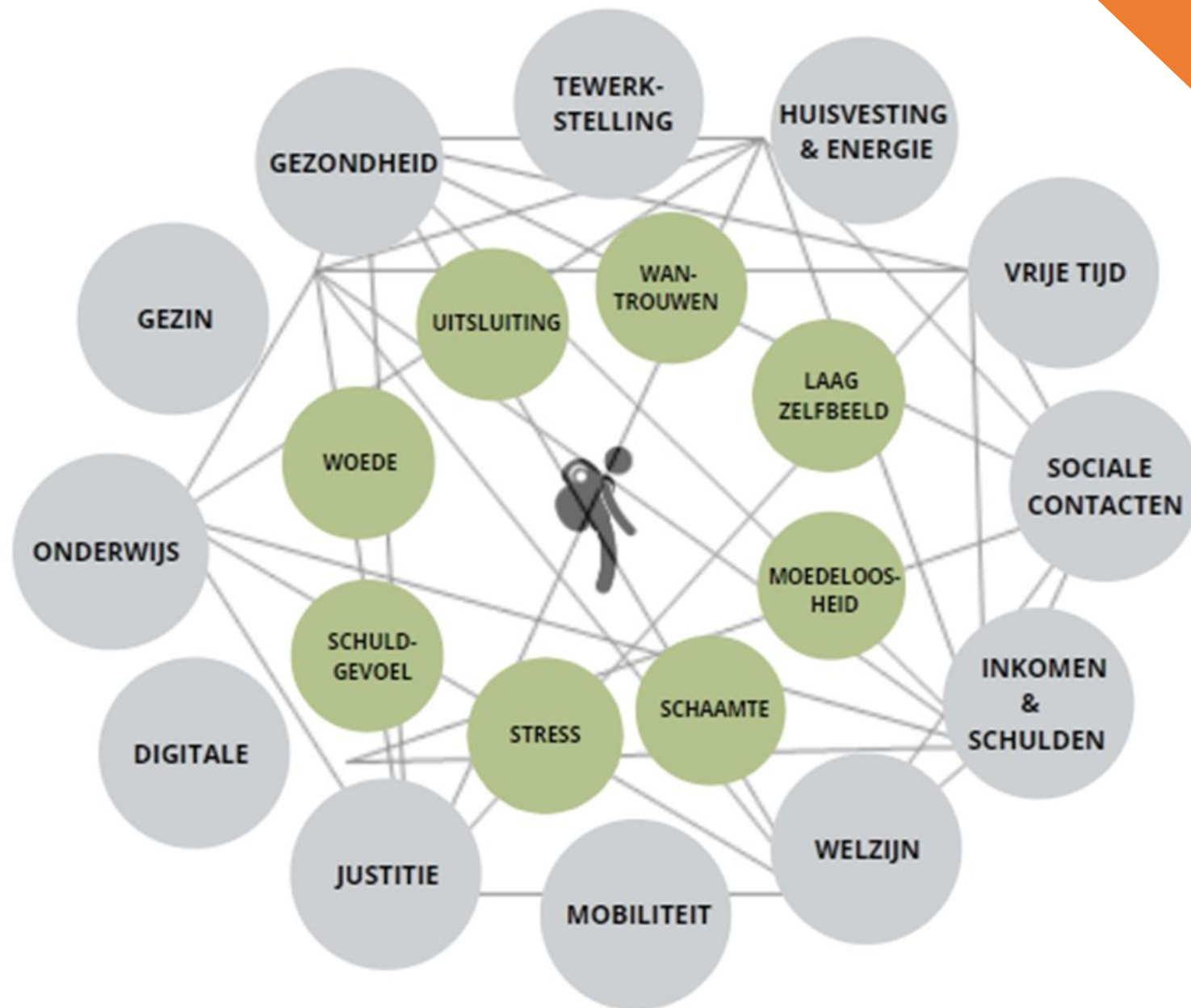

Binnenkant van armoede

Wat doet het met een mens om in armoede te leven?

Het gaat niet over iets niet of wel 'hebben', het gaat over de effecten hiervan op het 'zijn'

Mensen in armoede voelen zich meestal niet (h)erkend en hebben een zeer groot wantrouwen tegenover de samenleving

armoedecijfers

<https://gemeente-stadsmonitor.vlaanderen.be/gemeente>

In groot Sint-Niklaas groeit 1 of 4 kinderen op in een kwetsbaar gezin.

In centrum Sint-Niklaas is dat 1 op 3.

**Armoede is ...
Schaarste & stress**

Schaarste

Tijd- of geldgebrek?

Dit is wat het met je doet!

1

Je wordt efficiënter

Schaarste kan je dwingen efficiënter te werken. Schaarste zorgt ervoor dat je iets gedaan krijgt wat je louter op eigen kracht niet zo makkelijk voor elkaar zou krijgen.

2

Je wordt een expert

Arme mensen weten precies wat een euro waard is. Als je genoeg geld hebt weet je niet wat een pak melk kost.

3

Je krijgt een tunnelvisie

Je sluit andere dingen buiten. Je krijgt een eenzijdige concentratie op het schaarsteprobleem. Andere misschien wel belangrijker dingen bevinden zich buiten de tunnel, zijn moeilijker te zien en makkelijker te onderschatten.

4

Je wordt dommer

Schaarste belast je bandbreedte. Dat houdt in dat het vermogen om problemen op te lossen, logisch te redeneren en abstract te denken afneemt (onafhankelijk van specifieke ervaring of kennis). **Schaarste berooft je van 10 – 15 IQ-punten** en dat heeft niets te maken met je aangeboren capaciteit.

8

Je maakt fout op fout

Je hebt geen speelruimte (ruimte over aan tijd of geld). Daarom heb je geen armslag tot het maken van fouten. Bij schaarste is er niet alleen minder ruimte om fouten te maken, door de belasting van de bandbreedte ben je ook nog eens geneigd méér fouten te maken.

9

Je zit in de val

Je kunt er niets aan doen: Schaarste veroorzaakt nog meer schaarste. Aanvankelijke schaarste wordt versterkt door gedrag dat de schaarste vergroot (bv het doen van een onverstandige aankoop omdat de bandbreedte is beperkt). **Schaarste neemt bezit van je denken.**

5

Je wordt onzorgvuldiger

Schaarste belast dus je bandbreedte en dat houdt ook in dat het vermogen om orde te scheppen afneemt, waaronder vooruitdenken, aandacht aan iets besteden, het in gang zetten of onderdrukken van handelingen en het beheersen van impulsen. **Schaarste maakt het moeilijker om impulsen te bedwingen en het leidt tot onzorgvuldigheid.**

7

Het kost tijd

Je besluit gemakkelijk om te gaan multitasken. De tijdsbesparing die dat oplevert is in de tunnel zichtbaar is terwijl de problemen – multitasken kost uiteindelijk méér tijd - buiten beeld blijven.

6

Je wordt kortzichtig

Je negeert belangrijke maar niet urgente kwesties. De nuttige effecten daarvan liggen immers buiten de tunnel. Schaarste is een probleem van vandaag. Morgen is van later zorg.

Wat is schaarste?

Schaarste is minder hebben dan dat je voor je gevoel nodig hebt.

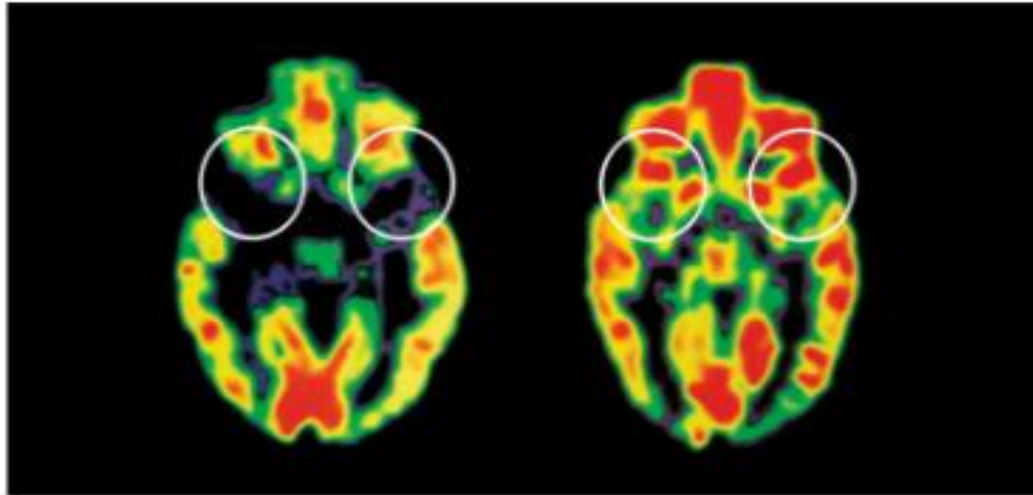
Meer weten?

**Sendhil Mullainathan
& Eldar Shafir**

SCHAAR STE

**Hoe gebrek aan tijd en
geld ons gedrag bepalen**

De invloed van stress op onze hersenen

Scan van hersenen met chronische stress (links) en zonder (rechts).

Rood = hersenactiviteit

Stress 'verlamt' omdat het de activiteit van de prefrontale cortex aanzienlijk vermindert.

Wat zijn de functies van de prefrontale cortex?

- Hij coördineert en past ons sociaal gedrag aan.
- Deze cortex helpt je bij de controle van impulsen en de verwerking van emoties.
- Motivatie, opwinding en energie voelen om een doel te bereiken zijn ook afkomstig van de prefrontale cortex.
- Het helpt ons om de aandacht te richten, moeilijke informatie te organiseren en om te plannen.
- Dit is ook de plek waar het werkend geheugen zich bevindt. Het omvat alle cognitieve vaardigheden die we gebruiken om informatie te bewaren wanneer we nieuwe dingen ervaren of doen.

Referentiekader: wat zie, hoor jij met jouw bril?

<http://www.youtube.com/watch?v=RS3iB47nQ6E>

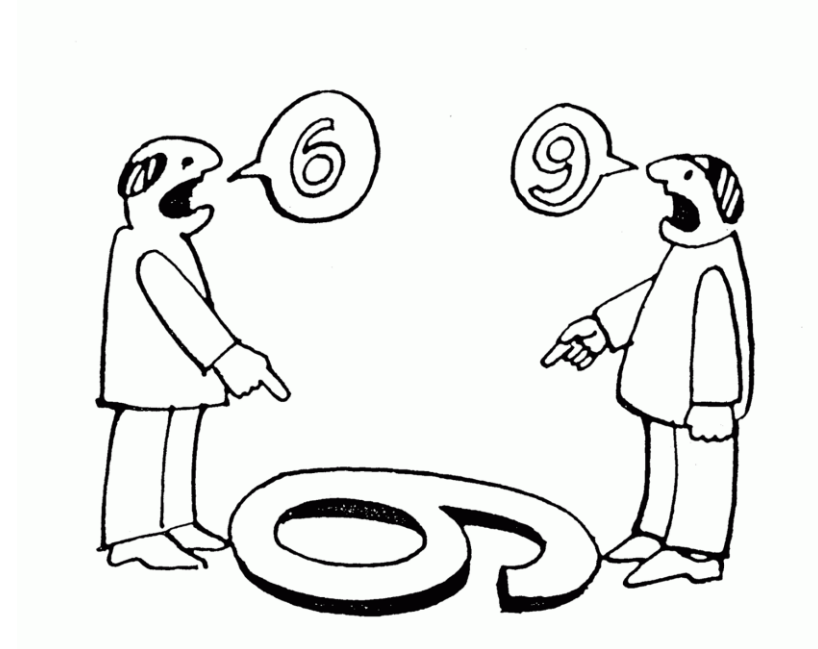
Referentiekader

Iedereen van ons heeft

- Eigen mening
- Dingen die hij/zij goed of minder goed kan verdragen
- Scherpe/zwakke kantjes

Je draagt dit allemaal mee vanuit heden en verleden

- Het bepaalt hoe je situaties beoordeelt
- Je baseert er beslissingen op
- Het bepaalt de mening die je vormt

een jeans met gaten

niet werken

veel kinderen
hebben

veel huisdieren hebben

je excentriek
kleden

overdag alcohol
drinken

emigreren

Op Reddit circuleert een lijstje genaamd '*What's trashy if you're poor, but classy if you're rich?*'. De meer dan 18.000 antwoorden tonen haarscherp de dubbele standaarden aan. Dingen waarop neergekeken wordt als je arm bent, maar chic lijken als je rijk bent, zijn bijvoorbeeld: een jeans met gaten, overdag alcohol drinken, drugs, betalen voor seks, meerdere talen spreken, belastingen ontduiken, niet werken, je excentriek kleden, een heel erg oude auto bezitten, veel huisdieren en kinderen hebben, emigreren.

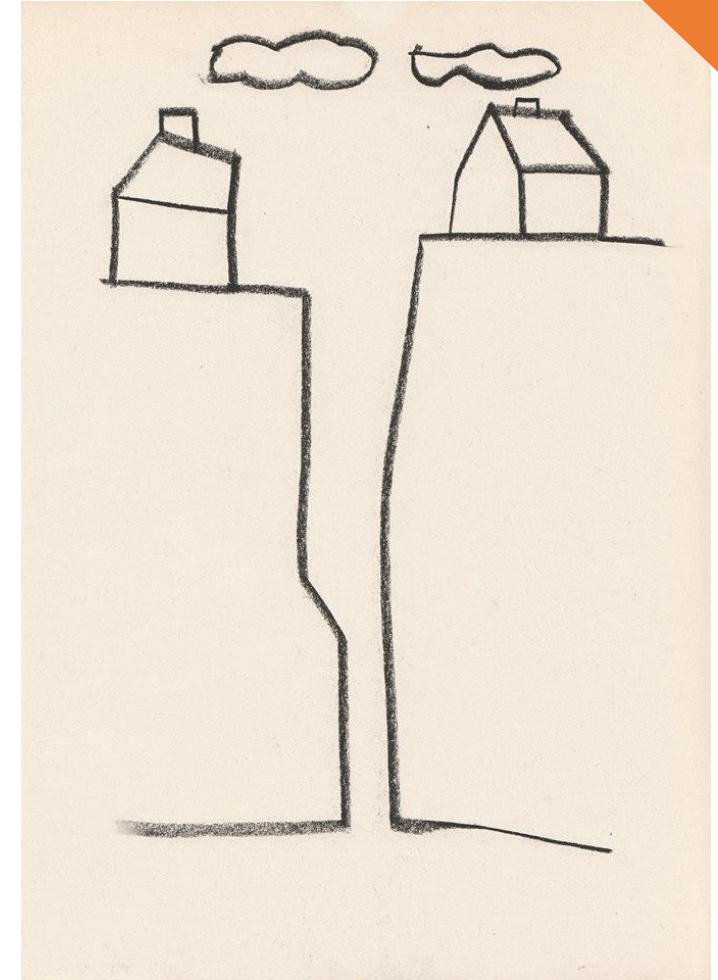
De missing link

Een wederzijdse kloof tussen mensen in armoede en de rest van de samenleving.

onwetendheid over de leefwereld, de belevingswereld van mensen in armoede en mensen zonder armoede-ervaring.

Uitgaan van eigen evidenties zowel door de hulp/dienstverlener als de persoon in armoede,

Mensen in armoede zeggen niet dat ze het niet weten, niet kennen. Zij weten vaak niet dat ze deze kennis missen.

Positieve krachten

Eerlijkheid

Anderen helpen

Trots behouden

Dingen
waarderen

Doorzettings
vermogen

Voor je kinderen
doe je alles

Onbevooroordeeld
respect naar anderen

In het negatieve
iets positiefs
zien

Blijven
overleven

levensbagage

Nood aan een open basishouding

BREDE BRIL, rekening houden met elk domein.

Gelijkwaardig.

Respectvol, zonder oordeel.

SAMEN, op tempo van de persoon.

desocialekaart.be

Vlaanderen
is zorgzaam samenleven

Zoeken

Over de Sociale Kaart

Veelgestelde vragen

Aanmelden

Alle zorg op één handige plek

U bent op zoek naar?

In welke gemeente of regio?

Zoeken

[Uitgebreid zoeken](#)

VEEL DOEN IN SINT-NIKLAAS
MET WEINIG GELD

Budgetgids 2021-2022

Denk aan een probleem waar jij je voor schaamt.

Met wie heb je dat probleem al besproken?

Was het een goed gesprek?

Ja/nee

Waarom?

De stressweg

Steun Contact Zoek

Over ons

Wat we doen

Dossiers

Nieuwsbrief

Nieuws

Podcast

De Stressweg

Stress?

De Zuidpoort heeft op basis van ervaringen van mensen met armoede ervaring, in kaart gebracht wat de kenmerken zijn van een goed hulpverleningsgesprek. Gesprekken in de hulpverlening veroorzaken immers heel veel stress, terwijl ze bedoeld zijn om te helpen. We onderzochten samen wat het verschil maakt en brengen het in een schema (gebaseerd op een veel gebruikt kwaliteitscirkel (PDCA) die in de bedrijfswereld veel gebruikt wordt). Dat delen we nu met zoveel mogelijk mensen. Zodat hulpverleners en hulpvragers elkaars leefwereld en verwachtingen beter kennen en zo tot een effectievere hulpverlening kunnen komen.

Boek

Het zakboekje werd het tastbaar resultaat van onze themawerking. Het bevat ervaringen van mensen met armoede-ervaring, de 4 fasen en de 21 kenmerken van een goed hulpverleningsgesprek. Dit boekje brachten we uit samen met een overzichtelijk schema dat uitklapt als een kaart. Het zakboekje bieden we gratis aan, omdat we geen drempels willen creëren.

Nu inclusief methodiek om jouw eigen gesprekken te evalueren en te versterken!

[Klik hier](#) om het boek te downloaden (10 MB).

[Klik hier](#) om het schema apart te downloaden.

[Klik hier](#) om het stickerblad te downloaden.

De kronkelende pijl

De kronkelende pijl

Wat is armoede?

Ruimte voor vragen.

Vragen? Contacteer ons.

Info@elzwaasland.be

Oosterlaan 20
9100 Sint-Niklaas

<https://www.eerstelijnszone.be/contactgegevens-elz-waasland>

Blijf op de hoogte en [meld je hier aan op onze nieuwsbrief](#)

Evaluatie Infolunch ELZ Waasland
6/10/23 Wat is Armoede?

Bedankt om lege glazen en tassen op de kar te plaatsen.

**Bedankt voor
uw aandacht!**